

JÁSZAPÁTI ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Előfizetési díj egy évre 20 korona. Egy példány ára 40 fillér. Megjelenik hetenkint egyszer. Hirdetések megegyezés szerint. Telefon: Jászapáti 26.



Hazaffy és proletár.

Szinte kínálkozik most az alkalom, hogy egy kis párhuzamot vonjunk a tizenhárom próbás magyar hazaffyak s az általuk mindig hazátlan bitangoknak nevezett szocialisták, a nincstelen, nyomorult, senkiházi proletárok között.

Szegény Magyarország ezer esztendő alatt sokat szenvedett, de soha annyit, mint napjainkban. Igaz, ellensége sem volt még soha annyi, mint most. Kötelessége lenne tehát minden igaz fiának, hogy testével, lelkével, tudásával és egész erejével segítségére siessen. És mégis mit látunk? Azt látjuk, hogy a hazaffyak, a dicső és neves nemzeti hősök, akik pedig egész életükön át mindig a hazáról szónokoltak s mindig a haza nevében és megmentése érdekében csinálták is a hazát elpusztító nemzeti politikát, a veszedelem legnehezebb napjaiban valamennyien megfutottak. Egy részük külföldi szállodákban üdül s híven ösei példájához, cimboráskodik az ellenséggel. Más részük az ország megszállott területén tartózkodik s ellenforradalmárkodik. Kormányokat alakít, sereget toboroz, zsoldosává szegődik a romlásunkra törő idegen hatalmasoknak s vezeti az ellenség gyilkos hordáit testvérei, szülőföldje, hazája ellen. A harmadik, a legnagyobb rész közülük, igaz, itthon maradt, de alig várja, hogy idegenbe futott vérei ellenséges seregek élén mielőbb bevonuljanak a szűk határok közé szorított

hazába s megsemmisítsék a kárhozatos, gyűlöletes új rendet és visszaállítsák újra a kizsákmányolás, a szabadalmazott rablás és emberuzsorázás dicső korszakát.

A haza veszélyben van, alig pár vármegye maradt még szűzen az ellenség rabló hordáitól, ezek a derék hazaffyak, a magyar nemzeti eszme és érzés eme dicső lovagjai azonban buddognak, bújdokolnak és rejtőzködnek s vagy gyalázatos ellenforradalmi puccsokat rendeznek, vagy odúikban álmodoznak arról az ellenséges rabló seregről, amely egy-kettőre itt terem, megsemmisíti a Tanácskormányt, elpusztítja az egész szocialista rendet s visszaállítja a régi osztályuralmat.

És mit csinál a proletár, a hazátlan bitang, a lenézett, megvetett, kiüldözött, kiuzsorázott szocialista?

Hogy november vége után ő teremtett rendet Magyarországon, — hogy felismerve a szervezettségében rejlő erőt és hatalmat s tudatára ébredve elhivatottságának, azonnal programot adott és felelősséget vállalt a multak nagy bűneinek és hibáinak jóvátételére, — arról nem is beszélünk. Erről majd a történelem fog méltóan megemlékezni. Beszélünk azonban arról, hogy mit csinál ma.

Veszélyben a haza, tehát mint egy ember talpra áll, fegyvert fog s elindul megvédeni a hazát. Igen, a hazátlan bitang, a

nincstelen szocialista, mikor a nemzeti hősök a veszedelem elül gyáván elszaladnak, fegyvert fog és megy megvédeni a hazát. Nem parancsszóra, nem felsőbb hatalmasságok kényszeréből, hanem önként és öntudatosan.

Egy egész világ támadja az országot, minden hatalmassága a földkerekségnek ellenünk tör, de a magyar proletár nem habozik, fegyvert fog és megy megvédeni a hazát.

És alig tesz pár lépést, már meg is állítja az ellenséget. Kemény ökle első súlyos csapása alatt mindjárt megtántorodik a bűnre szövetkezett világhatalmasság hadereje s bár rettenetes a túlerő, amivel küzdenie kell, hisszük, hogy a végén is az igazságé, a magyar proletáré lesz a győzelem.

Alig pár hetes a vörös hadsereg, de diadalai máris dicsőséges fegyvertények. Szolnok visszavétele, a tiszai átkelés, Miskolc visszafoglalása s az a hatalmas lendület, az a szédületes iram és erő, ami offenzíváját ellenállhatatlanná teszi, a legvérmesebb reményekkel töltenek el bennünket. Biztos a hitünk, hogy a magyar proletár, amely teljes öntudattal, igazában bizó hittel, önként és bátran indul el megvédeni a hazát, meg is védi azt. És a többi sok különbség között ez a legnagyobb különbség közte és a szájkodó hazaffy között.

(ij.)

Tanítás

az iskola föladata, de tanít mindenki. Tanít a családfő, a mester s tanítja egymást két ember, amint beszélget.

Mindegyik saját nézetének igyekszik híveket szerezni s mást a maga igazának megnyerni.

Emberi tulajdonság, hogy mindenki önmagából indul ki mint központból s a környezetét, meg mindazokat, kikre hathat, a maga néző pontjára akarja terelni, átgyúrni, átformálni.

Kézműiparában a mester tanulóját fejleszti, tökéletesíti, s azon ügyességet és életrevalóságot igyekszik belé nevelni, mellyel ő rendelkezik, hogy majd mester korában előbbre vigye iparát s túl is tehessen mesterén. Általában amilyen a mester, olyan szokott lenni tanulója.

A szellemi tanítás is ilyen formán alakul.

Amilyen az iskola, olyan az állam.

A német államot az iskolái tették naggyá. A világháború forгатagában is megmutatták, hogy öntudatosan egyért törekszenek s harcolnak a német állam nagyságáért s boldogságáért. Ők régen tudták, hogy mi az iskola célja s áldoztak érte! Mikor a külföldi iskolák rendezéséről olvastunk, mi csak sovárogtunk, mint a régi izraeliták az ígéret földje után.

A mai iskolától nem várhatjuk azt az eredményt, mint a rendezett külföld iskolájától.

Az iskolát emelni kell. Oly iskola föntartó nem maradhat az iskola élén, mely 300 (háromszáz) tankötelest tür egy osztályban.

Födolog, hogy az iskolamesterek legyenek hívatásosak, úgy, hogy egész valójukat az iskolának szentelhessék. Ez csak a gondtalanabb megélhetés biztosításával érhető el.

Sok javítani való van. Intézkedjék az állam, mert az eddigi iskolaföntartók sokat mulasztottak.

Az államosítástól féltek! Azok a kevesek, kik az államot alkották s irányították, féltek önmaguktól.

Ha az állam fogalmát helyesen fogjuk föl, akkor nincs mit idegenkedni az iskolák egységes irányításától. Állami, felekezeti iskolák fajok s felekezetek szerint külön-külön saját érdekeiket szolgálták. Az egységességgel nem törődtek.

Ma más az állam. Nem az, mint valamikor a franciák királya mondta híresen, hogy az állam én vagyok!

Én, te, ő, mi, ti, ők az állam s nincs mit félni önmagunktól.

Az iskolának igazi célját kell szolgálni. A művelés és nevelés a tanítással kapcsolatos és a tanítómester fokozatosan neveli tanítványát öntudatra. Környezete helyzeteinek, a társaival elő-



forduló eseményeknek s különösen minden, az életbe kiható változások helyességének vagy helytelenségének okszerű bírálatára vezeti.

Ha nem egy helyet tölt is be az ember a társadalomban, azért nem egymás alá, hanem egymás mellé vagyunk rendelve, ahol a kölcsönös megbecsülés kötelességük.

Önállóságra neveli az iskola a kis embert, hogy maga lábán járjon s az életbe majd edzett testtel és mindent kutató helyes érzékekkel lépjen.

A mult iskolájából — sajnos — nem sok ily ember került ki.

Az élet a földolog!

Csak egységes népneveléstől várhat a nemzet igazán jó eredményt.

Ha a jövő iskoláját rendezték, akkor az iskolamesterek is olyanok lesznek, mint a szobrászok, kik az alaktalan tömegből is értékes és gyönyörű remeket állítanak elő.

Akkor az iskolamesterek is megvalósíthatják hivatásuk igazi tudatában eszményi céljukat: tanítványukat a szép, jó, nemes, tudás s minden ismeret azon fokára emelni, melyen maguk állanak. S ez valóban a cél. E nélkül haladás nincs.

Társadalmi s állami szükség is tehát, hogy az iskolát fejlesszük. *Szabari János.*

Győz a vörös!

A keddre virradó hajnalon hatalmas ágyúzás hallatszott a Tisza mellől. Egészen reggel 6 óráig egyre fokozódott az ágyúdörgés, akkor hirtelen csönd lett. Május elseje óta nem ujság ugyan a jászapáti füleeknek az ágyúszó, mégis sokan erősen nyugtalankodtak a keddi hajnali muzsika miatt. Pedig semmi ok nem volt az aggodalomra. Mióta a dicsőséges vörös hadsereg Szolnokot visszafoglalta s megvetette lábát a Tisza mentén, azóta nem félelmetes többé a román. Most sem az ellenség ágyúszava hallatszott, hanem a mi vöröseink kezdtek offenzívát s támadásuk előkészítését szolgálta a kedd hajnali nagy ágyúzás.

Kedden reggel 8 óra tájban már meg is érkezett Jászapátira az örvendetes hír, amely a támadás nagy sikerét adta tudtul. Kiskörénél a bihari vörös ezred átkelt a Tiszán, utána az egész sereg s azóta kergetik maguk előtt az ellenséget.

A győzelmes előnyomulás hírének lelkes örömmel fogadta a község egész lakossága. A munkástanács, hogy a hír minél szélesebb körben köztudomásra jusson, aznap délutánra népgyűlést hívott össze s egyúttal, hogy a vörös hadsereg további dicsőséges előnyomulását semmi meg ne akaszthassa s hogy a megfelelő utánpótlásról azonnal gondoskodni lehessen, intézkedés történt az iránt is, hogy az összes kiképzett katonák s általában mindenki, aki arravaló, katonai szolgálatra azonnal jelentkezzenek.

A népgyűlés nagy hallgatóság előtt és igen lelkes hangulatban folyt le délután 3 órakor, a népháza előtti téren. A hangulatot emelte a helybeli zenekar szép játéka, amely már fél három órától kezdve gyönyörködtette a gyülekezőket.

A népgyűlés a munkásindulóval kezdődött. Ennek meghallgatása után

Németh Géza a munkástanács nevében üdvözölte a megjelenteket, s tudatta, hogy a jelenlegi hadihelyzet s az ezzel kapcsolatos teendők megbeszélésének szükségessége birta rá a munkástanácsot a népgyűlés összehívására. Felkérte a hallgatóságot, hogy az előadót figyelemmel hallgassák meg.

Velemi Endre elvtárs előadó szolt azután. Zenés reggelre ébredtünk, — mondta, — a pacsirta énekébe ágyúdörgés moraja vegyült. Megindult az offenziva a Tisza mentén és a vörösek, a keményöklű vasasok és a rettenthetetlen bihariak ma reggel áttörték a frontot. (Éljenzés.) Megy a vörös előre, át a Tiszán, ahol különben nem a román az igazi ellenség, hanem a burzsoázia, a grófok, és egyéb kapitalisták áruló szövete, mely ellen március 21-én a Tanácsköztársaság kimondta a harcot. Ez a társaság azóta szüntelenül fenyeget bennünket. De amint nem ijedtünk meg tőle május elsején, annál kevésbé félünk ma. A főváros szervezett munkássága a veszély első hírére azonnal

letette a szerszámot, felvette a csukaszürkét, megmarkolta a manlichert s nyomban elindult az ellenség ellen s azóta feltartóztathatatlanul halad előre. Már eddig is megvédte Salgótarját. És most a Tisza tulsó partján verekszik. Legelől vezet a nagyszerű bihari ezred, amely ma reggel elsőnek kelt át a Tiszán (Általános nagy éljenzés és taps) s veri, kergeti maga előtt az ellenséget. (Éljenzés) Lélekemelő, nagyszerű eredmény ez. A leghatásosabb felhívás arra, hogy világproletárjai, egyesüljete! Ti is, ennek a községnek kigazda és paraszt proletárjai, ébredjete és egyesüljete! Március 21-én eltöröltük a burzsoázia rendjét, azóta új rend van. Eddig a nincstelen munkás és paraszt húzta az igát, fizette az adót, katonáskodott s mint elnyomott rabszolga tengette nyomorult életét kenyér, ruha és becsület nélkül. Csak az arisztokrata, a gróf, báró, nagybirtokos és tőkés volt az úr s a többi ember csak annyira megtúrt, amennyire használni tudott ennek az embertelen rendszernek. Ma nincs többé se úr, se szolga. Mindnyájan egyformák és egyenlők vagyunk. A tanácsköztársaság szabad emberré tette a szegényt s felszabadította a rabszolgaságból a munkás- és parasztproletárt. Nem is lehetett volna véglegesen elnyomni soha ezt az új rendszert, még ha az ellenforradalom sikerül is. De nem sikerült, mert a proletár munkásság belátta, hogy létérdeke a harcot felvenni az ellenség ellen. Nem parancsszóra, hanem önként fogott most fegyvert a munkás a haza védelmére. Huszonnégy óra alatt kinőtt a földből a vörös hadsereg. És ez fogja megvédeni a hazát úgy a külső, mint a belső, még veszélyesebb ellenség ellen. Mert belül is sok az ellenség. A sok tudatlan, félrevezetett, elámitott ember mind ellensége a tanácsköztársaságnak. Pedig érezniök kellene, hogy ha sok is a nyomorúság, de a szabadság szellője csókolgatja már arcunkat. Minden szegény embernek, férfinak, asszonynak egyaránt éreznie kellene, hogy elmúlt az elnyomatás, letűntek a rabszolgatartó urak s egy új, szebb, szabadabb, emberibb korszakra virradtunk. Ha ez a felfogás meggyökeresedik, ha ezt a nagyszerű átalakulást átérzi mindenki, nemcsak a városi, de a falusi, a parasztproletár is, akkor könnyű lesz a további feladat. Akkor önként, készségesen belép mindenki a vörös hadseregbe s megvédjük az ország egész területét, nem adunk oda egyetlen várost, egyetlen falut sem se a román, se a cseh, se a szerb zarnokoknak. Lelkes elszántsággal visszük akkor előre az emberszeretet zászlaját, még nem egyszer leomlanak mind az országhatárok, eltűnnek a faj-

különbségek ember és ember között és testvérek leszünk mindnyájan. Fel tehát, munkástestvéreim, menjünk a szegények, az elhagyottak, a dolgozó proletárok szabadságát megvédelmezni az idegen zarnokok és a fehér terror ellen. Győzni fogunk és győzelmünk a szellem győzelmé lesz, a szellem, mely a fegyvernél hatalmasabb. Egész Európa forrong; csak idő kérdése, mikor borul lángba. Ha volna erő, ha volna fegyver, ha lenne elegendő felbérelhető gyilkos és aljas horda, amelylyel ezt az átalakulást meg lehetne akasztani, a régi rend hatalmasai megkisérelnék és tengervér árán is elfojtanák a világproletárságnak ezt a nagyszerű forradalmát, hogy újra visszaállíthassák az elnyomatás, a kizsákmányolás, a mások verejtékéből és véréből való gazdagodás uralmát. De nem lehet. A vörös hadsereg talpra állt és ellenáll. Az eszme gyújtja, az eszme hevíti. S amint évtizedeken át nem tette le az eszme fegyverét, nem teszi le most a manlichert sem. Kövessük a nagyszerű példát, munkástestvéreim! Nekünk is fel kell venni mindnyájunknak a fegyvert s el kell mennünk a frontra! »Haszontalan, bitang ember, aki — ha kell — halni nem mer!» — mondta 48-ban Petőfi. Haszontalan bitang az ma is, aki nem siet az ország védelmére, mikor az veszélyben van. Fegyverbe hát! Magyarország határait kell visszaszerezni! A jászapáti munkástanács oda fog hatni, hogy minden arravaló embert, kivétel nélkül besorozzon a vörös hadseregbe. Ütött a tizenkettedik óra! Mindenkinek, aki férfi, tudni kell kötelességét. Most már cselekedniük kell! Fegyverbe hát, munkástestvérek és ki a frontra! (Nagy éljenzés.)

Gömöri József elvtárs szolt azután. Mindenkinek védeni kell a hazát, mondta Velemi elvtárs. Ezt mondták nekünk 1914-ben is. Akkor azonban a haza a gazdagoké volt s minden nyomorult, szegény ember nem a hazát, hanem a gazdagokat, azok uralmát védte. Ma, ha a hazát védjük, magunkat védjük, mert a haza ma a miénk, proletároké és ha meg nem védjük, nemcsak a haza, de mi magunk is elveszünk. A helyzet olyan komoly, hogy most már se gyűlésekre, se beszédekre, se politikára nincs szükség, hanem tenni kell. Felkér tehát ő is mindenkit, hogy értsük meg egymást s jövődő boldogulásunk érdekében fogjunk fegyvert valamennyien. Rendet kell teremteni az országban és le kell verni az ellenséget s ezért mindenkinek egész lélekkel, szívvel össze kell fogni a magyar tanácsköztársaság megvédelmezésére, hogy az ország megmaradjon s benne mindnyájan boldogulhassunk.

Németh Géza elvtárs beszélt utoljára. Ismételten felhívta a község lakóit a vörös hadseregbe való belépésre. Hangsúlyozta, hogy senkinek sem szabad kivonnia magát. Az az idő elmúlt, mikor a gazdagok kiváltságos felmentéseket élveztek. Aki indokolatlanul most kihúzná magát a katonáskodás alul, azt a munkástanács ki fogja nevezni hadimunkásnak és így kerül a harcra. Nagy elismeréssel szólt a hőiesen harcoló vörös katonákról, akik a Tiszát átlépték. Hiszi, hogy példájukat követni fogják sokan, azok a szabadalmazott hazafiak is, akik eddig mindig az ajkukon hordták a haza nevét. Most itt az alkalom, az ország veszélyben van, fogjon hát fegyvert mindenki, kivétel nélkül. Az országot meg kell védeni, hogy a tanácskormány nagyszerű programja mielőbb a régi országhatárokon belül juthasson érvényre. Élteti a Tisza mellett harcoló dicső és győzedelmes vörös katonákat és végezetül felkéri a hallgatóságot, hogy rendben és csendben vonuljon haza.

Szavai után a zenekar a munkásindulót játszotta, a népgyűlés közönsége pedig szétoszlott.

A jász múzeum.

Az apáti főgimnázium második emeletén egy tágas, világos szoba a mi múzeumunk helyisége. Hatalmas üvegszekrényekben korok szerint elrendezve állanak azok az emlékek, melyeket a jász föld megőrzött. Az ásások alkalmával napfényre került ősrégi tárgyakon kívül sok eszköz és emlék van a közelmúltból és a világháborúból is. Fatáblás, borjúbőrbe kötött régi könyvek, évszázados okiratok, rozsdamarta kardok és fegyverek, nagyanyáink házi eszközei, főkötők és pruszlikok ott hallgatnak az egymás szomszédságában. Hosszú szekrényekbe zártan, kíváncsian nézegetnek kifelé a csaknem kétezer éves római pénzek, szomszédságukban pedig rendben sorakoznak a régi magyar érmek egészen napjainkig. Az egynegyed krajcártól felfelé a 100 forintos Kossuth-bankóig ott vannak elhelyezve, mellettük pedig csaknem száz alakja a külföldi pénzeknek. Orosz, török, bolgár, román, szerb pénz épen úgy található ott, mint a francia, belga vagy angol.

A múzeumot öre pünkösdi ünnepén akarja a nagyközönség részére megnyitni. (Pontosabb időt lapunk idejekorán fog közölni).

Ismételten kérjük mindazokat, akiknek birtokában bármilyen régiség vagy könnyen nélkülözhető háborús emlék van, juttassák azt a jász múzeumnak. A múzeumi közkincsünk és büszkeségünk lesz idővel, ha mindenki átengedi a porlepett, gyakran elhanyagolt vagy a gyerekkézen pusztuló tárgyakat. Bármily csekélynek látszó adományt szívesen fogad a múzeum.

Nagyobb tárgyakat a helyszínén is készséggel megtekintek.

Támogassuk egymást ebben a munkában is!

Dr. Mátrai Ferenc.

Emlékezés Przemyslre.

Csendben ballagunk a fagyos, göröngyös mezőn át, szomorúan gondolva a következő órákra s nem sejtve, hogy ezek éveken át tartó hadifogság kezdetét jelentik. Mindannyian annyira optimisták voltunk a háboru tartamát illetően, hogy képtelenségnek tartottuk, hogy az a nyárba is belenyuljon. Közben feltűntek a távolban a löszeres magazinok. Utunkat egy-egy eltévedt puskagolyó szisszenése zavarta csak.

A pacsirta is megszólalt, mintegy kigunyolva a bekövetkezendő események borzalmasságát, mikor néhány perc múlva hegyek, épületek és várak fognak levegőbe emelkedni rettenetes lármával.

Messze délnyugati irányban egyszerre hatalmas fény villan, melyet rögtön óriási felhő füstgomoly takar el, szép lassan emelkedve felfelé az égen.

Néhány másodperc múlva levegőt rázkodtató robbanás hallatszik a füstfelhő irányából.

Egy erőd repült a levegőbe.

A fenséges látmány körös-körül ismétlődik: itt is, ott is fény, felhő, füst, robbanás és újból állandó recsegés-ropogás.

Elértük az első löszerraktárt. Egy harmadrésze az embereknek itt maradt, csákányokkal betörni az összes ablakokat és a tetőzetet. A raktárból kihordják a kis vászonzacskókban levő puskaport, kicipelik a puskaporos hordókat. A magazinban elhelyezett gyújtózsínórt a műszaki tiszt végigvezeti a földön, mintegy 30 lépésnyi távolságra s

itt rászórták a puskaport, rádobálják a hordókat, zsákokat, összetört fegyvereiket, mindennemű földmunkaszerszámaikat. A munkásosztág többi tagja kétrészre oszolva megy a 2. és 3. számú raktárhoz, a 4-ik számúhoz az 1. számúból mennek át a munkások, mert az fekszik legközelebb az 1. számhoz. Mindenütt ugyanazt a rombolást végzik. A csákányok hatalmasan döngetik az ablakok fatábláit, csörömpölve hullanak a zuzott ablaküvegek, recsegropog a tetőzet. Mindenütt kihordják a puskapor egy részét, mindenütt bennmaradnak a gránátok, a srappellek és a töltény ládák. Az ekrazittal telt vashordó-halmazok kívülről vannak az épületek falai mellett egymásra rakva, hatalmas piramisokban. (Folyt.)

Dr. Dzurik J.

■ ■ HIREK ■ ■

TURI BORCSA.

A jászapáti szocialista műkedvelő társaság 22-én mutatkozott be Turi Borcsa népszínmű előadásával.

Kellemesen lepelt meg mindjárt a színpad átalakítása, mélyebb is, magasabb is lett s az I. és II. felvonásban izlésesen csinos volt a díszletezés is.

Körösi Juliska temperamentumosan előadott prologjától kezdve tetszést aratott az egész előadás. A szereplők fesztelen mozgása, természetes beszéde, ügyes mimikája, a bájos, sokszor jól kidolgozott jelenetek lekötötték a nézők figyelmét. Érdeklődéssel kísértük sáppadt kis Borcsa (Szabari Rózsika) szerelmi történetét a búsongó, de férfias és határozott fellépésű Perkével (Szalkári J.) Nagyszerűen alakított Szabari S. a gazdag paraszt szerepében. Igen jó volt Gömöri I. mint falusi bíró és az özvegyasszony (Sipos Franciska) pattogó szókimondóságával. Czuruk Jóskának (Marton I.) a kocsis szerepében sok része volt a darab élénkítésében Örzsével együtt (Pap Etus), ki különösen bájos természetességével hódított. A két cigány megjelenése mindig megkacagtatta a közönséget. Meg kell dicséernünk árva Tercsit (Bugyik T.) kellemes orgánuma és játékában megnyilatkozó intelligenciájáért. Általában minden szereplő dicséretet érdemel, leginkább mégis a rendező, Körösi Bertalan, kinek érdeme a színpad átalakítása is. Az első előadásról csak a legnagyobb elismeréssel szólhatunk; kellemesen szórakoztunk, s várjuk a többi előadásokat.

A társaság egyébként szombaton és vasárnap este Turi Borcsát újból előadja. Ajánljuk a közönségnek, hogy a kitünő előadást nézze meg.

Szlávik Mariska.

Nagy idők tanúja. Sóti Albert, az utolsó 48-as honvéd községünkben, folyó hó 18-án éjjel 90 éves korában elhunyt. Végig harcolta az egész szabadságharcot, részt vett Budavár bevételénél, mignem Komáromban elfogták s mint foglyot Bécsbe vitték, ahol bebörtönözték. Kiszabadulása után az olaszországi hadjáratot is végigküzdötte s csak évek múltán került haza. Hosszú életén át mindig egészséges volt; mindössze két hete betegeskedett. Sem feleség, sem gyermek nem maradt utána. Temetése f. hó 20-án ment végbe nagy részvét mellett.

Sport. A múlt vasárnapra kitűzött labdarúgó-mérkőzést a felázott talaj miatt nem lehetett megtartani. Helyette vasárnap, május 25-én délután 4 órakor lesz football-mérkőzés a helybeli vásártéri pályán és pedig ezúttal a JMTE első csapata és a Jászladányi Sport Egylet első csapata között.

Halálos baleset. Mihályi Mihály, a jászapáti főgimnázium második osztályának növendéke, halálos végű balesetnek lett áldozata f. hó 20-án délután. Apjának, Mihályi Mihály munkástanácsbeli tagnak lakásán játszadozott a 13 éves fiú s valahogyan kezébe került egy töltött forgópisztoly, amely véletlenül elsült s a gyermeket azonnal megölte. A golyó a balszem üregébe hatolt be, keresztül ment az agyon s hátul a nyakszirtecsontnál jött ki a koponyán. A szerencsétlenség idején senki sem tartózkodott a lakásban s így a szomorú eset, mint azt a vizsgálat is bebizonyította, kétségtelenül véletlen baleset következménye. A baleset ifjú áldozatát f. hó 22-én délután temették el. A temetésen a főgimnázium tanári kara és ifjusága is megjelent. Társai nevében a gyászháznál Szigethy Béla VII. o. növ., a temetőben pedig Kiss István II. o. növendék bucsúztatta el a halottat.

Ujabb rendelkezés a marhavágásról. A Földművelésügyi Népbiztosság a marhavágásról kiadott rendelkezéseit hatályon kívül helyezte. Elrendelte, s egyben a direktóriumok tudomására hozza, hogy a három évnél fiatalabb üszöt, továbbá fejős és hasas tehenet egyáltalában nem szabad levágni. Az olyan teheneket és üszöket, amelyek meddőségét hatósági állatorvos hivatalosan megállapította, le lehet vágni és vágás céljára szállítani.

A vörös katona családját kimélni kell! A hadügyi népbiztosság rendelete értelmében a harctéren szolgálatot teljesített vörös katonák és vörös örök családjainak lakásán sem rekvirálni, sem semmiféle házkutatást tartani nem szabad. Ezek a családok a bevásárlásoknál is előnyben részesítendőek. Erről a rendelkezésről minden vörös

katona családja igazolványt kap. Az igazolványokat Jászapáti a vörös őrség 3. századának parancsnoksága adja ki, a népházban lévő századirodában, ahol az igazolványokért az érdekelteknek mielőbb jelentkezni kell.

Fontos szükségleti cikkek érkeznek. A közellátási népbiztosság Jászapáti közönségének 3 vagon szenet, nagyobb mennyiségű ruhaneműt, bőrt és festékárút, sőt és gyufát utalt ki a szállított élelmicikkek ellenében. Az árúk a napokban megérkeznek.

Büntetések. A helybeli vörösőrszázad parancsnoksága Tóth Piros jászapáti lakost magával tehetetlen nagyanyja bántalmazásáért 30 napi fogházra, Jakubovits Alajos budapesti lakost csempészsért és árdrágításért 1 napi elzárásra és 400 K. pénzbüntetésre, Tajti Ferenc és Rózsa Teréz jászszentandrászi lakosokat egymás bántalmazásáért és életveszélyes fenyegetésért 100, illetve 200 K. pénzbüntetésre, Rusvai Miklós helybeli gazdálkodót egy alkalmazottjának durva megszigorításáért 8 napi fogházra vagy ezt megváltandó 300 K. pénzbüntetésre, s végül K. Tajti Istvánné, Deli Pálné és özv. Muzamel Károlyné jászapáti lakosokat élelmiszer csempészsért a csempészett élelmiszerek elkobzására ítélte.

Anyakönyvi hírek. Május 16-tól 23-ig Jászapáti községben születtek: Bagi Sándor—Czabai Franciska leánya Erzsébet, Lóczi Zsigmond—Boros Eleonóra halvaszülelt fia, Rédei József—Budai Rozália leánya Mária, Béres D. László—Sike Mária leánya Jusztina, Pongó Imre—Tajti Terézia fia Miklós Vágó L. Vincze—Berdo Margit fia Gábor, Bolla János—Mihályi Terézia fia József meghaltak: Joó Andor 45 éves, fejlődés, Sóti Albert 89 éves, aggkór, Szabari István 71 éves, aggkór, Mihályi Mihály 13 éves, fejlődés, Urbán Imre 8 hónapos, bélhurut, Béres István 56 éves tüdővész. **Házasságot kötöttek:** Cseh József Szalkári Piroskával, Marton László Nagy P. Rozáliával, Verbőczy János Pádár Máriával, Tajti Sándor Jakus Margittal, Tóth József Tasi Erzsébettel.

Új iskola az új Tanácsköztársaságban. A forradalmi újítások nem hagyták nyom nélkül az iskolákat sem. Ennek az új szellemnek megfelelő legkiválóbb előkészítő és korrepetáló intézete az országnak a budapesti *Fővárosi Seminárium tanintézet.* Magánvizsgák sikere, gyengébb tehetségűek tanítása csak ezen intézetben van biztosítva. Gyorsírás. Könyvvitel. Világnyelvek. Vizsgaengedélyek. Nyaraló 4 hetes szórakozó előkészítés. Bővebb felvilágosítást személyes vagy levélbeli megkeresésre *Kálmán Jenő igazgató ad Budapest VII., Almássy-tér 3.*

Dr. Gellért Árpád elvtárs a napokban elfoglalta tanszékét a balassagyarmati főgimnáziumnál.

Harminc deka a heti húsadag. A Közellátási Népbiztosság május 18-tól kezdődően, a heti húsadagot egy személyre legfeljebb 30 dekában állapította meg. Ez a heti 30 dekás mennyiség az az összes húsra vonatkozik. Ennél többet tehát húsból az ország területén senki sem fogyaszthat. A vidéki direktóriumoknak kötelességük, hogy a proletárság húsellátásának zavartalan biztosítása érdekében teljes szigorral örködjének a rendelet megtartásán.

Óvás! Hamisítás!

Felhívom a n. é. közönség figyelmét arra, hogy az általam gyártott, közkedvelt

Modiano Club Specialite

szivarkahüvely bűnös módon meghamisítva került forgalomba, úgyannyira, hogy a hamisító nemcsak belajstromozott névjegyet használta teljesen azonos színnel és rajzzal, de még névaláírásomat is ráhamisította készítményeire.

A tettes és bűntársai ellen ügyvédem, dr. Mayer Jenő úr által a bünvádi eljárást folyamatba tettem.

Hogy azonban a n. é. közönséget egy értéktelen hamisítványnak az én gyártmányommal azonos áron való további vásárlásától s így károsodástól megóvjam, nyomtématosan kiemelem, hogy az én szivarkahüvelyem teljesen pórtanyagmentes, az egészségre egyáltalában nem ártalmas papírból készül s gyártmányom a hamisítványtól igen könnyen megkülönböztethető az által, hogy az általam készített hüvely mindegyikébe cég-aláírásom víznyomással van benyomva.

S. D. MODIANO.

Az aprópénzhiány megoldása. A Forradalmi Kormányzótanács, hogy az egyre fenyegetőbb aprópénzhiányon segítsen, Csepelen pénzverő-gépeket állított be és nagymennyiségű vas 20 és 10 filléreseket veretett. Azonkívül az aprópénzhiányon még úgy is segít a kormány, hogy felhatalmazta a Póstatakarékpénztárt most 5, később 10 koronás pénzjegyek kibocsátására. E pénzjegyeket a Kormányzótanács rendelete törvényes fizetési eszköznek minősíti s elfogadásukat mindenkire kötelezővé teszi. Minden új pénzjegyért a Póstatakarékpénztár egész vagyonával felel s azokat bármikor beváltja megfelelő értékű osztrák-magyar bankjegyekre. Az új 5 koronás bankjegyek a napokban forgalomba kerülnek.

Komjádi Jenő gyöngyösi fogorvos minden szerdán és csütörtökön Jászapáti rendel a jászberényi úton lévő Gyöngyös-házban.



Koczka és Társa

mezőgazdasági gépjavitó-
és épület-lakatos munkák
vállalata

Jászapáti.

VÁLLAL gőzgépek, motorok (magánjáróvá)
alakítását, cséplőgarnitúrák, mezőgazdasági
gépek javítását. Kazánkovács munkákat.
Hengerfúrást, dugattyúgyűrűk, egyenes- és
görbe tengelyek készítését.

Épület- és műlakatos munkák. Sír-rácsok,
sírkeresztek, kiváló jó takaréktűzhelyek készi-
tését. Kocsikovács- és bognár-munkák.
Kész kocsi alkatrészek és új kocsik
készítése.

Cséplőgarnitúrák eladása és cserélése.

KOCZKA ANDOR

könyv-, papir- és
írószer-kereskedése
Jászapáti, (Fő-utca)

A megjelenő könyv-
újdonságokat, bárhol és
bármikor megjelent mű-
veket, ugymint: szépiro-
dalmi, művészeti és
iparművészeti, valamint
tudományos műveket,
továbbá ipari, kereske-
delmi szakmunkákat a
legrövidebb idő alatt
szállítok.

Zeneműveket postafor-
dultával szállítok.

Halló!

Halló!

Kinek van
használt

hanglemezeze?

Régi vagy törött hangleme-
zeket, míg az anyagihiány
tart, legmagasabb áron ve-
szünk vagy cserélünk

WÁGNER

országszerte elismert elsőrendű magyar
hangszer és beszélőgépek nagy áruháza

Budapest, József-körút 15.

Fiók: IX., Ráday-utca 18.

Beszélőgépek

1500 koronáig.

Arjegyzék ingyen.



LAJKÓ JÓZSEF

kárpitos

JÁSZAPÁTI, (Kiséri-út, a
Lassanyi J. alsó házában)

Elvállal mindennemű di-
ván, fotel, féderes ágybetét
és kocsitulés készítését és
javítását.

Vesz és elád minden-
féle használt, de jókarban
levő bútort.